

Vrouwen aan de top in Kerk?

Diversiteit nastreven in kerkbeleid mag geen cosmetische ingreep blijven

- ▶ Leiding geven in de Kerk hoeft niet aan wijding gebonden te zijn
- ▶ Diversiteit bevordert creativiteit
- ▶ De stem van de vrouw moet ook daadwerkelijk gehoord worden

Ilse VAN HALST

Wellicht zal paus Franciscus de Internationale Vrouwendag op 8 maart aangrijpen om nogmaals aan te dringen op een sterkere aanwezigheid van vrouwen in het kerkelijke leven. Hij doelt dan op de benoeming van vrouwen in leidinggevende functies, niet op hun wijding, die onbespreekbaar blijft.

In ons land neemt het aantal vrouwen aan de top in de Kerk toe, maar het blijft een minderheid. Annemie Dillen van de faculteit theologie en religiewetenschappen aan de KU Leuven voert onderzoek naar het thema. „Door de jaren haakten heel wat vrouwen af wegens gebrek aan een uitdagend klimaat in de Kerk. Toch nemen vele vrouwen in parochies en zorgvoorzieningen pastoraal leiderschap op. Er groeit een openheid voor leken, maar daarbij wordt nog steeds vaker gekozen voor gewij-

Zuster Elza (midden) beet in 1997 de spits af als eerste vrouw in de bisschopsraad van Antwerpen. In 2005 volgde zuster Rosa (rechts) haar op en in 2013 Nicole Vennekens (links). © Ilse Van Halst

de mannen dan voor vrouwen.” Daarin spelen dezelfde patronen als in de samenleving. Dillen: „Mannen hebben niet altijd de reflex om gericht uit te kijken naar bekwame vrouwen. Bovendien ben je vaak geneigd nieuwe kandidaten te zoeken die zo veel mogelijk lijken op jezelf.”

Voorts zijn leidinggevende posities in de Kerk vaak verbonden aan een priester- of diakenwijding en dus per definitie voorbehouden voor mannen. Toch zijn

er juridisch openingen om daar ook vrouwen te benoemen. Dillen: „Kern van de zaak is: durft men op zoek te gaan naar vrouwen? Is men bereid hun inbreng te erkennen?”

We maken de oefening voor de bisschopsraad die het beleid van een bisdom uittekent. In alle bisdommen van ons land, behalve in Brugge, zetelen een of meerdere vrouwen, meestal als bisschoppelijk gedelegeerde voor de religieuzen, onderwijs, cate-

chese of jongerenpastoraal. „Het zijn niet altijd sleutelposities, maar het is alvast een belangrijk begin”, weet Dillen. „Diversiteit nastreven in een beleidsorgaan is essentieel, maar volstaat niet. De stem van de vrouw moet ook daadwerkelijk worden gehoord.”

In Doornik is Maryse Harvengt, gehuwd en moeder van drie, de rechterhand van mgr. Harpigny als woordvoerder, secretaresse en kanselier. Voor haar staat dienstbaar zijn voorop, zonder vorm van

overheersing. „De bisschop apprecieert mijn vasthoudendheid, oprechtheid en openhartigheid zowel als mijn moederlijke gevoeligheid”, weet Harvengt, die niettemin erkent dat het niet altijd makkelijk is in een mannenbastion te werken. „De rationaliteit van sommige beslissingen raakt

„Is de Kerk bereid de inbreng van vrouwen te erkennen?”

me. Ik mag zeggen dat ik het met iets oneens ben en dat lucht me op. Dialoog, nederigheid en verdraagzaamheid lossen de kleine spanningen meestal op.”

Nicole Vennekens, bisschoppelijk gedelegeerde voor de religieuzen in Antwerpen, trad in de voetsporen van zusters Elza en Rosa. Ze heeft niet het gevoel dat ze zich als vrouw dubbel moet bewijzen. „Belangrijk is dat wie aan de kar trekt, gelooft in de meerwaarde die elkeen, ook als vrouw, kan inbrengen. Dat heeft een sneeuwbal effect in positieve zin op alle echelons.”

Wel ervaart ze dat men nog niet overal in de Kerk zover is. Vennekens: „Het priesterbeeld speelt ook een rol. Zich iets laten zeggen door een vrouw is niet altijd vanzelfsprekend.”

Lees meer op nieuw.kerknet.be.

Icoon van de Antwerpse Joden

Overleden Louis DAVIDS was in Vlaanderen pionier joods-christelijke betrekkingen

Erik DE SMET

Louis Davids, een van de bekendste gezichten van Joods België en pionier van de joods-christelijke betrekkingen, overleed op 4 februari. Hij was 86. Vijftig jaar lang was hij hoofdredacteur van het *Belgisch Israëlitisch Weekblad* dat een breed publiek wilde informeren over de Joodse gemeenschap.

Davids was afkomstig uit Hongarije, maar zijn ouders emigreerden naar België. In 1943 ontsnapte hij uit een nazitrein richting vernietigingskampen en dook hij als Louis Willegem

onder in een Waals klooster. Na de oorlog veranderde hij zijn familienaam Davidovics in het Nederlands klinkende Davids.

Oud-docent judaïsme Frans Van den Brande werkte jarenlang samen met Louis Davids voor het *Belgisch Israëlitisch Weekblad*, een zelfstandig en onafhankelijk weekblad. „Davids zette zich in om het Nederlands onder de Joden te bevorderen, tegen het overheersende Frans in”, vertelt Van den Brande. „Joden moesten zich niet assimileren, vond Louis Davids, maar wel zich integreren. Bijgevolg moesten ze er alles aan doen om het Nederlands te beheersen.”

‘Hij was een Mensch’

In 1970 stond Davids mee aan de wieg van de Antwerpse Contactgroep voor Joods-Christelijke Betrekkingen. Die werd geboren uit de openheid voor het jodendom die er onder katholieken was gegroeid als gevolg van het Tweede Vaticaans Concilie. Protestant waren daar al eerder gevoelig voor.

„Louis Davids was al vroeg overtuigd van de nood aan dialoog tussen joden en christenen, iets dat in joodse kringen toen werd gewantwoord”, zegt

Van den Brande. „Davids wenste evenzeer dat Vlamingen de Joodse gemeenschap leerden kennen. Onbekend is immers onbemind. Door zijn activiteit als journalist werd hij de icoon van het jodendom in Antwerpen en werd hij overal in Vlaanderen gevraagd voor spreekbeurten, in parochiezalen en voor het Davidsfonds. Elke lezing begon hij stevast met een vraag die hem privé was gesteld na afloop van zijn vorige lezing.”

„Louis Davids was, zoals ze dat in het Jiddisch zeggen, een *Mensch*, een nobel karakter”, zegt Van den Brande. „Samen met rabbijn Malinsky kwam hij op het idee om met joodse vrijwilligers op kerstavond in het Sint-Vincentiusziekenhuis katholieke verpleegkundigen te vervangen. Een symbolische daad.”

Het *Belgisch Israëlitisch Weekblad* werd in 2007 vervangen door het maandblad *Joods Actueel*, geleid door Louis Davids' kleinzoon Michael Freilich. Tot de maand van zijn overlijden had Davids daarin de eigenzinnige column *Overpeinzingen*. Davids schreef ook lezersbrieven naar *KERK & leven*. Daarin waarschuwde hij tegen alle mogelijke vormen van anti-judaïsme onder

Louis Davids, hier bij de Dossinkazerne in Mechelen met dochter Terri. © Joods Actueel

christenen en bood hij een genuanceerde blik op de houding van de Kerk tijdens de Shoah. Zijn eigen ervaring speelde daarbij een rol. Tot slot kwam Louis Davids ook steeds voor de staat Israël, een noodzakelijke veilige haven voor Joden in geval van nood.

Racisme groeit

De Europese Commissies Rechtvaardigheid en Vrede stellen in heel Europa een groei van het populisme en het nationalisme vast. Die gaat gepaard met toenemende uitsluiting en vreemdelingenhaat. „Simpel slagzinnen en goedkope propaganda ten koste van migranten en tegen de Europese Unie hebben een grote impact op mensen die bang zijn voor hun toekomst”, stelt voorzitter Hollerich, de aartsbisschop Hollerich van het Groothertogdom Luxemburg. „De doelstellingen van die partijen en bewegingen zijn eenvoudig: politieke en economische macht. Ze staan niet ten dienste van de zwakken, kwetsbaren en achtergestelden.”

Kerk en politiek

Bisschoppen van de anglicaanse Kerk roepen in een brief op tot een nieuwe politieke moraal in Groot-Brittannië. Ze stellen vast dat de Britse politici amper nog belang hechten aan politieke verantwoordelijkheid, terwijl het individualisme en de onderlinge competitie toenemen. Ze roepen de gelovigen op om bewust te stemmen en zelf actief deel te nemen aan de politiek. Ze kunnen ze ertoe bijdragen dat er opnieuw ruimte komt voor een duidelijke morele visie. (rvh)

Advertentie

*Promo's
vergelijken?*

Hoef niet.

Om prijzen zijn al aangepast.

colruyt

keuzes zijn